

УДК 332.143:338.439

О.В. КОЛОМИЦЕВА, д-р екон. наук, професор кафедри економічної кібернетики та маркетингу
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

Н.В. ШЕВЧЕНКО, старш. викладач кафедри економічної кібернетики та маркетингу
Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ В КОНТЕКСТІ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Ключові слова: інформаційна інфраструктура, продовольчий ринок, міжрегіональне співробітництво, інформаційно-консультаційне забезпечення, єдиний інформаційний портал.

Розглянуто сучасні проблеми розвитку інформаційної інфраструктури продовольчого ринку. Обґрунтовано доцільність активізації міжрегіонального співробітництва в сфері АПК, обумовлену значним антикризовим потенціалом, здатним оптимізувати структуру міжрегіонального товарообміну. Визначено, що ключовим елементом продуктивної міжрегіональної взаємодії є формування потужної інформаційної інфраструктури. Наведено основні напрями розвитку інформаційної інфраструктури продовольчого ринку в сфері міжрегіонального співробітництва. Виділено основні цільові завдання розвитку інформаційної інфраструктури продовольчого ринку з урахуванням сучасних проблем, перешкод і перспектив.

Постановка проблеми. В умовах сучасної модернізації національної економіки потрібні нові підходи до удосконалення наявних форм і механізмів економічного співробітництва. Розвиток міжрегіональних економічних зв'язків у даній статті розглядається як пріоритетний напрям регіональної економічної політики. У сучасному інформатизованому суспільстві досить відчутним є посилення міжрегіональної конкуренції, а також високого динамізму змін, що відбуваються як у зовнішньому середовищі, так і усередині регіону. Тож регулювання міжрегіональної взаємодії, пошук шляхів його розвитку — це одна з умов підвищення темпів економічного розвитку регіонів, яка вимагає активізації процесу їхнього залучення в інформаційний простір, основним елементом якого — інформаційна інфраструктура.

У даній статті головним елементом дослідження є продовольчий ринок — відкрита система. Через це, вектор його розвитку у стратегічному плані визначається оптимізацією міжрегіональних взаємодій на основі формування ефективної інформаційної інфраструктури та єдиного ринкового простору. Активізація міжрегіональних продовольчих і сировинних зв'язків сприяє підвищенню ефективності агропродовольчої сфери економіки.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Питаннями формування інформаційної інфраструктури регіону, розвитку інформатизації в цілому займалися такі вчені: В.М. Андрієнко, О.С. Баба-

нін, Д. Белл, М. Дмитренко, Р.М. Кастельс, А.О. Маслов, У. Мартин, Л.Г. Мельник, С.О. Пиріг, Н.М. Потапова, І.О. Седікова, А. Соколов, В. Степанов, О. Тоффлер, Л.І. Федулова, М.П. Чайковська, А.А. Чухно, О.В. Шепеленко, К. Ясперс та інші. Значимість розвитку інформаційної інфраструктури відзначено у Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні від 15.05.2013, у Законі України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 04.02.1998 № 75/98-ВР. Різні аспекти формування системи інформаційного забезпечення аграрного ринку були розглянуті у працях М.Ф. Безкровного, О.М. Бородіної, М. Василівського, Т.П. Кальна-Дубінюк, М.Ф. Кропивка, Н.А. Муравйова, Г.І. Пальшиної, П.Т. Саблука та інших учених.

Проблемам інформаційного забезпечення міжрегіонального, транскордонного співробітництва присвячено праці таких науковців, як: Н. Карпчук, Є. Кіш, А. Митко, І.А. Попова, К.І. Серебряк, Ю.М. Слюсарчук, С.А. Товканець, Б. Юськів та інших.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування необхідності формування якісної інформаційної інфраструктури продовольчого ринку в контексті міжрегіонального співробітництва, вивчення основних проблем та перспектив розвитку інформаційної інфраструктури.

Основний матеріал і результати. Механізм функціонування продовольчого ринку — взаємодія об'єктивних факторів, явищ і процесів у сфері виробництва, розподілу, обміну та споживання продовольчих товарів. Функціонування даного ринку визначається співвідношенням потреб населення, внутрішніх виробничих можливостей і розвиненістю міжрегіональних зв'язків.

Для розвитку міжрегіонального співробітництва в агропродовольчій сфері необхідно створення потужної інформаційної інфраструктури шляхом спільних зусиль регіональних органів влади, бізнесу та науки, які полягають у підтримці міжрегіональних проектів; налагодженні ділових контактів; створенні спеціалізованих структур, відповідальних за розвиток і координацію міжрегіональних зв'язків; проведення навчальних семінарів з питань міжрегіонального співробітництва і т. п. [1, с. 65].

Суб'єктами-споживачами інформаційної інфраструктури продовольчого ринку є: під-

приємства, що виробляють сільськогосподарську продукцію; переробні підприємства; організації оптової торгівлі; підприємства з обслуговування населення та організації роздрібною торгівлі; домогосподарства; фінансові та страхові установи; органи статистики; установи системи наукового обслуговування та навчання кадрів; місцеві та центральні органи управління, політичні організації, засоби масової інформації, інформаційно-аналітичні системи в мережі Інтернет. Цим споживачам притаманна специфіка як щодо характеру інформаційних потреб, так і щодо форми використання інформаційного продукту [2, с. 56].

Інформаційна інфраструктура продовольчого ринку — це сукупність інформаційних центрів, підсистем, банків даних і знань, систем зв'язку, центрів управління, апаратно-програмних засобів і технологій забезпечення збору, зберігання, обробки і передання інформації в системі економічних відносин, що складаються в сфері виробництва, транспортування, зберігання та реалізації продовольства. Сюди належать джерела і форми розповсюдження інформації у середовищі стейкхолдерів продовольчого ринку, включаючи спеціалізовані ЗМІ, маркетингові центри, рекламні агентства, конференції, виставки, форуми та інші заходи, що забезпечують інформаційний обмін. Також до інформаційної інфраструктури входять різні бази даних (наукові розробки, патенти, інформація про ринки, кадри, ресурси тощо).

Таким чином, розвиток інформаційної інфраструктури забезпечить необхідні умови для міжрегіонального співробітництва та формування міжрегіональних ринків. Основними з них є наявність інформаційної бази, що містить дані про потенційних партнерів, їхні можливості і пропозиції; про потенціал вивезення та потреби у ввезенні; міжрегіональні угоди; інвестиційні програми та проекти у сфері продовольчого ринку; про економічне та фінансове становище та ін. [3]. Напрямами розвитку інформаційної інфраструктури продовольчого ринку у сфері міжрегіонального співробітництва мають бути: 1) організація «круглих столів», семінарів, конференцій щодо розгляду найбільш актуальних тем із залученням відповідних міністерств і відомств, а також представників некомерційних структур, зацікавлених у стимулюванні розвитку регіонального

продовольчого ринку; 2) розширення участі експортерів у міжрегіональних виставках, науково-практичних конференціях; організація і проведення таких заходів на території регіону; 3) видання рекламних буклетів, які б вигідно представляли регіон; публікація необхідних відомостей у пресі та каталогах, випуск періодичних інформаційно-аналітичних бюлетенів; 4) надання безпосередньої підтримки, консультативної допомоги суб'єктам господарювання та своєчасного інформування про проведені заходи; цілеспрямована робота з конкретними суб'єктами продовольчого ринку; 5) повномасштабне використання потенціалу мережі Інтернет, насамперед, організація отримання у режимі он-лайн інформації за запитами про експортні можливості регіону; створення сайту та розміщення на ньому інформації про регіон та його підприємства; партнерство зі спеціалізованими веб-сайтами і т. п.

Потрібно зазначити, що великий обсяг роботи зі збирання, аналізування, зберігання інформації та документів, пов'язаних із міжрегіональною торгівлею, надання інформаційної продукції (довідники, буклети про експортний потенціал, мультимедійні презентації тощо) повинен здійснюватися спеціалізованим департаментом регіонального розвитку.

Сучасний етап регіонального економічного розвитку ускладнюється процесом адаптації до нових економічних умов, спричинених посиленням глобальних і регіональних інтеграційних процесів, системних перетворень у регіональній політиці, тяжким фінансовим становищем країни в цілому, розвитку інформаційної інфраструктури перешкоджає низка об'єктивних проблем.

Дослідження розвитку інформатизації в агропромисловому комплексі України показало істотне відставання від передових країн майже за всіма основними напрямками: програмне забезпечення, кількість персональних комп'ютерів, систем зв'язку, кількість наявних інформаційних систем, а головне — використовуються застарілі технології проектування, розробки і супроводу інформаційних систем. Згідно з опублікованою доповіддю Всесвітнього економічного форуму «Глобальний звіт про розвиток інформаційних технологій 2015», за зведеним Індексом мережевої готовності 2015 р., який характеризує рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, Ук-

раїна посідає 71 місце у переліку зі 143 держав [4]. За результатами міжнародної оцінки розвитку електронного урядування *United Nations E-Government Survey 2016. E-Government For The Future We Want*, Україна посіла 62-ге місце серед 193 країн-членів Об'єднаних Націй [5]. Аналіз статистичних даних щодо інформатизації підприємств окремих видів економічної діяльності України показав, що в 2015 р. частка підприємств переробної промисловості, які використовували у свої діяльності комп'ютери, становила лише 24 % від загальної кількості підприємств України [6, с. 197]. І лише 25 % цих підприємств мають доступ до мережі Інтернет [6, с. 198].

В Україні існує низка чинників, які гальмують процес інформатизації в сільській місцевості. Серед них потрібно виділити відносно високу вартість послуг Інтернет-провайдерів, яка не відповідає рівню життя мешканців у сільських регіонах, слабку активність уряду щодо розвитку і поширення нових інформаційних технологій у країні, відсутність відповідної законодавчої бази в цій галузі, низький рівень забезпечення інформаційної безпеки, невисоку мотиваційну готовність населення до використання нових інформаційних технологій, а також недооцінку важливості самого процесу інформатизації [7, с. 376].

Упроваджуючи інформаційні системи, органи управління АПК стикаються з безліччю проблем. Умовно ми їх розділили на проблеми, пов'язані із забезпеченням функціонування системи, управлінські і організаційні проблеми. У цілому, до проблем, які перешкоджають безперебійному функціонуванню системи, відносяться такі: проблеми недостатнього опрацювання функціоналу системи та її кількісного опису, зручного інтерфейсу для роботи фахівців; проблеми відсутності спеціалізованих сервісів і програм автоматичного збору первинної інформації для подальшого ухвалення управлінських рішень. Інформація розрізнена за формами надання (письмова, усна, електронною поштою тощо), на її обробку і введення в систему необхідна велика кількість часу. Також існує кадрова проблема: управлінський персонал у своїй роботі не використовує сучасні програми, які допомагають ухвалити рішення, оскільки не вміє ними користуватися, наприклад для проведення польових досліджень на основі інформаційних технологій.

На сьогодні суб'єкти господарювання, які функціонують на продовольчому ринку, значну частку яких становлять середні і малі підприємства, не мають можливості самостійно виконувати повноцінне дослідження ринку. Відсутність необхідної та достовірної інформації про стан ринку не дає змоги суб'єктам ухвалювати рішення, що забезпечують підвищення їхньої конкурентоспроможності. Для зміни такого становища необхідно удосконалення інформаційної інфраструктури продовольчого ринку, і в першу чергу — його статистичної складової.

Зміни статистичної системи вимагають упровадження нових методів статистичних досліджень, удосконалення управління статистичною системою, підготовки персоналу та переоснащення обчислювального обладнання, ефективного зберігання, обміну і поширення інформації в інтересах користувачів, які формують міжрегіональні зв'язки. Значне розширення кола користувачів інформацією, виникнення нових форм господарювання, різноманіття форм власності обумовлюють необхідність істотних змін у використуваних методологіях і розробки нових з використанням сучасних методів. У свою чергу, удосконалення статистичної системи на рівні регіону та держави в цілому можливе лише за наявності високотехнологічної корпоративної інформаційно-обчислювальної системи, що включає сучасні інформаційні технології, програмно-технологічні засоби та засоби телекомунікацій, які забезпечують можливість формування статистичного інформаційного ресурсу та оперативного доступу до нього.

Основними напрямками удосконалення статистичної інформаційної системи збору даних мають стати: модернізація наявного програмного забезпечення; упровадження методів і засобів збору даних в електронній формі безпосередньо з підприємств; використання засобів автоматизованого уведення даних шляхом сканування; розробка спеціалізованих засобів уведення даних під час моніторингу ринку продовольчих товарів [8]. Удосконалення системи обміну та поширення інформації також передбачає ряд заходів: модернізацію технології використання обмінних масивів даних; удосконалення промислових засобів обміну повідомленнями та ін.

Враховуючи, що розвиток ринку продовольчих товарів багато в чому залежить від міжрегіональних зв'язків, доцільно створити відповідні статистичні територіальні органи, до компетенції яких входило б збирання, обробка та надання інформації про стан і тенденції розвитку відповідного ринку на суміжних територіях. При цьому, враховуючи, що продовольчий ринок має також свої особливості в межах регіону на кожній окремій території, необхідна якісна статистика його розвитку по районах.

На жаль, на сучасному етапі показники, що надаються офіційною статистикою, не дають змоги виконувати повноцінне та адекватне аналізування стану і тенденцій розвитку ринку продовольчих товарів. Використовуваний набір показників у статистиці продовольчого ринку вимагає серйозних оновлень. Для повноцінного аналізу регіонального ринку продовольчих товарів у структуру показників бажано внести дані щодо змін місткості ринку за окремими товарними групами, а також про зміни частки ринку, яку займають різні фірми. Удосконалення інформаційного забезпечення ринку продовольчих товарів пов'язано з упровадженням нових науково обґрунтованих методів прогнозування платоспроможного споживчого попиту, вивчення його динаміки та просторово-часових характеристик.

Відставання розвитку інформатизації регіонального продовольчого ринку зумовлює необхідність формування у рамках розвитку інформаційної інфраструктури ефективної системи інформаційно-консультаційного забезпечення суб'єктів господарювання агропромислового комплексу. Практика показала, що у сучасних умовах розвиток системи сільськогосподарського консультування стає особливо актуальним, оскільки інформаційно-консультаційні служби є тією необхідною посередницькою структурою, яка в умовах низького інформаційного забезпечення здатна підвищити рівень ефективності аграрного виробництва на основі його інноваційного розвитку. У рамках інформаційного напрямку такі інформаційно-консультаційні служби є відкритою структурою загального доступу, що має інформаційно-довідкову систему з поповненням банків даних інформаційними ресурсами, отримуваними від наукових організацій, органів управління АПК, консультаційних

служб, товаровиробників та інших джерел інформації.

У перспективі на базі структурних підрозділів, які надають функції інформаційного консультування суб'єктам господарювання АПК, доцільним буде створення єдиного інформаційного порталу аграрних знань, що інтегрує тематичні ресурси різних міністерств, відомств, розробників інноваційних продуктів, завданням якого є надання консультацій замовникам у режимі віддаленого доступу. Цей інформаційний портал повинен виконувати такі функції: архів нормативної та нормативно-правової інформації; створення «соціального замовлення» на прикладні розробки та інноваційні проекти; надання доступу до електронних бібліотек публікацій; координація, розповсюдження й оновлення прикладних програм і баз даних; дистанційне навчання; електронна торговельна площа; віртуальна біржа праці; бібліотеки посилань на тематичні сайти міністерств, які описують спектр державних послуг, що надаються товаровиробникам розглянутої нами предметної галузі в електронному вигляді; надання «зворотного зв'язку» користувачам порталу тощо.

Підсумовуючи, можна виділити основні цільові завдання розвитку інформаційної інфраструктури продовольчого ринку:

1. Визначення шляхів розвитку інформаційної інфраструктури на основі створення потужної інформаційної бази з метою активізації міжрегіональної співпраці, відкритого діалогу регіональних органів (Управління агропромислового розвитку обласної державної адміністрації), регіональних агропромислових формувань (асоціацій, агропромислових підприємств та агрофірм), науково-дослідної мережі продуктивності АПК та інших зацікавлених інституцій.

Формування єдиного інформаційного простору кардинально трансформує не тільки систему організаційно-економічних зв'язків, але й інституційно-господарське середовище агроєкономіки, активізує генерацію нових суб'єктів — міжрегіональних інтегрованих структур, які у процесі свого функціонування сприятимуть концентрації профільних активів аграрної сфери, модернізують систему організаційно-економічних відносин в АПК мезорівня, сприятимуть забезпеченню еквівалентності відносин обміну і розподілу, скорочення трансакційних витрат. Міжрегіональне співробітництво суб'єктів АПК суміжних аграрних регіонів сприятиме не тільки оптимізації структури міжрегіонального товарообігу, але й стабілізації фінансового стану багатьох суб'єктів агробізнесу, підвищенню конкурентоспроможності продовольчих товарів.

2. Формування механізму розвитку інформаційних систем і технологій, що забезпечують ефективність функ-

ціонування продовольчого ринку завдяки широкому застосуванню сучасних наукових методів програмно-цільового управління продукційними процесами, технологію упровадження яких необхідно реалізовувати під час розробки відповідних проектів зростання виробництва сільськогосподарської продукції.

Першочерговими завданнями впровадження сучасних інформаційних технологій є: 1) підвищення ефективності використання сільськогосподарських угідь, ферм, матеріальних і трудових ресурсів; 2) прогнозування кількісних і економічних показників продовольчого забезпечення на основі впровадження економіко-математичних методів і моделей; 3) формування баз даних інформації щодо успішності виконання проектів продовольчого забезпечення; 4) освоєння нових більш інтенсивних технологій виробництва зерна, молока, м'яса; 5) упровадження ефективних методів захисту тварин і рослин; 6) підвищення рівня селекційних робіт у рослинництві і тваринництві.

3. Розробка й адаптація прикладного програмного забезпечення.

Прикладні програми можна розділити на три групи: 1) для вирішення нескладних задач управління (для постійного застосування); 2) для вирішення оптимізаційних завдань (для періодичного застосування); 3) для розробки програм соціально-економічного розвитку і вибору напрямів модернізації продовольчого комплексу на перспективу на основі застосування економіко-математичних моделей.

4. Розробка організаційно-правових заходів сприяння переходу до застосування автоматизованих технологій оперативного управління реалізацією державних та регіональних програм розвитку сільського господарства та політики продовольчого забезпечення.

Організація розробки зазначених заходів повинна виходити з необхідності виявлення та усунення наявних недоліків у розвитку інформаційних систем і технологій управління регіональними програмами.

5. Формування ефективної системи інформаційно-консультаційного забезпечення.

Консультаційний напрям включає в себе структури консультаційного обслуговування галузі та підприємств АПК з економічного аналізу, організації та економіки виробництва, управління, технології, бізнес-планування, маркетингу тощо.

Перше зазначене цільове завдання полягає у створенні ефективної трирівневої інформаційної системи, початковим етапом розвитку якої повинно бути визначення основних завдань і показників планування та виконання виробничих процесів і функцій діяльності керівників і спеціалістів агропромислового розвитку регіонів. Для повного розуміння та виконання таких функцій агропромислові формування повинні детально вивчити усі питання, що виникають у процесі господарсько-фінансової діяльності, дати оцінку ефективності використання наявних ресурсів; мати обґрунтований прогноз цін на ресурси і реалізовану

продукцію; мати надійну інформаційну систему оперативного управління; обґрунтувати і замовляти проектну документацію на проведення машинно-технологічної модернізації та ліквідацію «вузьких місць» у виробництві сільськогосподарської продукції з подальшою реалізацією зазначених проектів і оцінкою їхньої економічної ефективності.

Для вирішення другого поставленого завдання необхідно здійснити заходи щодо підвищення ролі фахівців в освоєнні та впровадженні інформаційних технологій і методики розрахунку та вибору оптимальних варіантів виконання графіків робіт з управління продукційними процесами, виходячи з їхнього ресурсного забезпечення, погодних умов і термінів.

Розробка прикладного програмного забезпечення для вирішення техніко-економічних, технологічних та міжгалузевих завдань можлива тільки у разі детального вивчення кожної компоненти виконуваних технологічних операцій або виробничого процесу. Найбільш складними завданнями створення єдиного програмного забезпечення сільськогосподарських підприємств є завдання з реалізації та переробки сільгосппродукції, оптимальному вирішенню яких перешкоджають фактори обмеження. Щоб усунути ці обмеження потрібно вирішення нових завдань і ухвалення нових управлінських рішень, для чого розробникам програмних продуктів необхідно вивчити велику кількість проблемних питань, що включають законодавчі або інші нормативно-правові акти і документи, та підготувати пропозиції щодо їхнього доопрацювання або скасування, якщо їхні норми чи рішення не забезпечують нормальну діяльність сільгосптоваровиробників. Проте ці пропозиції повинні бути підтверджені відповідними дослідженнями, проведеними авторитетними організаціями.

Четверте цільове завдання — розробка організаційно-правових заходів, спрямовано на: визначення цілей, завдань і функцій кожного структурного підрозділу, керівника і спеціаліста для виконання ними етапів і завдань; формування оптимальної системи управлінських структур регіональних органів АПК; єдність та інтеграція управлінських дій як державних, так і регіональних органів АПК; автоматизовану обробку даних і проведення аналізу техніко-економічних показників виконання виробничих завдань та ін; визначен-

ня переліку інформаційних технологій, які є інструментарієм і засобом інформаційної підтримки ухвалення управлінських рішень, що входять у категорію державних послуг; забезпечення прогнозування кількісних і техніко-економічних показників виконання регіональних програм і даних щодо можливості появи ризиків та шляхів їхнього зменшення; формування баз даних агрегованої інформації про виконання програми; встановлення організаційно-технічної взаємодії системи з користувачами на основі відкритого доступу до регіональних інформаційних ресурсів з метою отримання послуг щодо автоматизованої обробки даних, проведення розрахунків і техніко-економічного аналізу показників виконання програми, моделювання виробництва основних видів сільськогосподарської продукції та інших послуг на договірних умовах.

Формування ефективної системи інформаційно-консультаційного забезпечення повинно гармонізувати спільні зусилля всіх суб'єктів продовольчого ринку з метою максимально якісного продовольчого забезпечення регіону.

Висновки. Створення інформаційної інфраструктури продовольчого ринку у сфері міжрегіональної економічної співпраці ґрунтується на використанні різноманітних форм, що включають: проведення консультацій для спеціалістів; створення торгових і рекламних представництв у регіонах; сприяння фірмам з боку зацікавлених державних структур у підборі торгових посередників у регіонах на основі сформованої бази даних; організацію інформаційних та навчальних центрів, виставок, семінарів, конкурсів; розвиток інфраструктури міжрегіональної торгівлі, комп'ютеризацію засобів комунікації. Отже, у цілому у практиці формування та регулювання інформаційної інфраструктури продовольчого ринку у сфері міжрегіональної взаємодії необхідно використовувати широкий арсенал інструментів і методів, які б дали змогу досягти поставленої мети і водночас доповнювали б один одного.

Удосконалення інформаційної інфраструктури буде сприяти реалізації головної мети — підвищення ефективності економіки регіону внаслідок забезпечення суб'єктів інформацією, необхідною для ухвалення обґрунтованих і ефективних управлінських рішень, а також розвитку інформаційного суспільства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Попова І.А.* Інформаційна інфраструктура міжрегіонального співробітництва / І.А. Попова // *Економіка та право*. — 2015. — № 3 (42). — С. 63—69.
2. *Березін О.В.* Продовольчий ринок України: теоретико-методологічні засади формування і розвитку : монографія / О.В. Березін. — К. : Центр учбової літератури, 2008. — 184 с.
3. *Бабінова О.О.* Міжрегіональне співробітництво: зміст, форми, роль та проблеми реалізації в Україні / О.О. Бабінова // *Державне управління та місцеве самоврядування* : зб. наук. пр. — 2011. — Вип. 4 (11) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2011_4/index.html
4. *Всемирный Экономический Форум: Индекс сетевой готовности 2015 года* // Центр гуманитарных технологий. — 17.04.2015 г. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://gtmarket.ru/news/2015/04/17/7128>
5. *United nations E-Government survey 2016*. E-Government in support of sustainable development. Department of Economic and Social Affairs. United Nations. — New York, 2016. — 242 p. [Electronic recourse]. — Access mode : <http://workspace.unpan.org/sites/Internet/Documents/UNPAN96407.pdf>
6. *Україна в цифрах 2015* : стат. зб. — К. : Держ. служба статистики України, 2016. — 239 с.
7. *Сохнич А.* Роль інформаційних технологій та інформаційних систем в управлінні проектами і програмами / А. Сохнич // *Теоретичні і практичні аспекти розвитку агропромислового виробництва і сільських територій* : матеріали Міжнар. наук.-практ. форуму, 21—24 вересня 2011 р. — Львів, 2011. — С. 374—379.
8. *Дмитренко М.* Становлення інформаційного суспільства / М. Дмитренко // *Освіта і регіон. Політологія. Психологія. Комунікації*. — 2014. — № 1—2 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://social-science.com.ua/article/31>
9. *Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р* [Текст] // *Офіційний вісник України*. — 2010. — № 97. — Ст. 3443.
10. *Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 386-р* [Текст] // *Урядовий кур'єр*. — 2013. — № 105. — 13 червня.

REFERENCES

1. Popova I.A. (2015), Informacijna infrastruktura mizhregional'nogo spivrobotnytstva [Information infrastructure of interregional cooperation], *Ekonomika ta pravo*, No. 3 (42), pp. 63-69.
2. Berezin O.V. (2008), *Prodovolchij rynek Ukrainy: teoretyko-metodologichni zasady formuvannya i rozvytku: Monografiya* [Ukraine Food Market: theoretical and methodological principles of formation and development Monograph], Centr uchbovoyi literatury, Kiev, Ukraine.
3. Babinova O.O. (2011), *Mizhregionalne spivrobotnytstvo: zmist, formy, rol ta problemy realizaciyi v Ukraini* [Interregional cooperation: contents, forms, role and problems of implementation in Ukraine], Derzhavne uprav-

- linnya ta misceve samovryaduvannya : zb. nauk. pr., vol. 4(11), available at: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2011_4/index.html
4. *Centr gumanitarnyh tehnologij (2015), Vsemirnyj Jekonomicheskij Forum: Indeks setevoy gotovnosti 2015 goda* [World Economic Forum: Network Readiness Index 2015], available at: <http://gtmarket.ru/news/2015/04/17/7128>
5. Department of Economic and Social Affairs. UN (2016), *United nations E-Government survey 2016*. E-Government in support of sustainable development, New York, USA, available at: <http://workspace.unpan.org/sites/Internet/Documents/UNPAN96407.pdf>
6. The State Statistics Service of Ukraine (2016), *Ukrayina v cyfrax 2015 : statystychnyj zbirnyk* [Ukraine in Figures 2015: Statistical Yearbook], Kiev, Ukraine.
7. Sohnych A. (2011), *Rol informacijnyh tehnologij ta informacijnyh system v upravlinni proektamy i programamy* [The role of information technology and information systems to manage projects and programs], *Teoretychni i praktychni aspekty rozvytku agropromyslovogo vyrobnytstva i sil'skyh terytorij*: materialy Mizhnar. nauk. — prakt. forumu, Lviv, pp. 374-379.
8. Dmytrenko M. (2014), *Stanovlennya informacijnogo suspilstva* [The evolution of the information society], *Osvita i region. Politologiya. Psykologiya. Komunikaciyi*, No. 1-2, available at: <http://social-science.com.ua/article/31>
9. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2010), *Pro shvalennya Konceptiyi rozvytku elektronnoho uryaduvannya v Ukraini: rozporjadzhennya* [On approval of the concept of e-government in Ukraine: disposal], *Oficijnyj visnyk Ukrainy*, vol. 97, art. 3443.
10. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), *Pro sxvalennya Strategiyi rozvytku informacijnogo suspilstva v Ukraini: rozporjadzhennya* [On approval of the Strategy of information society development in Ukraine: disposal], *Uryadovyj kur'yer*, No. 105, June 13th.

Надійшла 23.02.2017

Е.В. Коломыцева, Н.В. Шевченко

Черкасский государственный технологический университет, г. Черкасы

РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО РЫНКА В КОНТЕКСТЕ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Рассмотрены современные проблемы развития информационной инфраструктуры продовольственного рынка. Обоснована целесообразность активизации межрегионального сотрудничества в сфере АПК, обусловленная значительным антикризисным потенциалом, способным оптимизировать структуру межрегионального товарообмена. Определено, что ключевой элемент эффективного межрегионального взаимодействия — формирование мощной информационной инфраструктуры. Приведены основные направления развития информационной инфраструктуры продовольственного рынка в сфере межрегионального сотрудничества. Выделены основные целевые задачи развития информационной инфраструктуры продовольственного рынка с учетом современных проблем, барьеров и перспектив.

Ключевые слова: информационная инфраструктура, продовольственный рынок, межрегиональное сотрудничество, информационно-консультационное обеспечение, единый информационный портал.

O.V. Kolomytseva, N.V. Shevchenko

Cherkasy state technological University, Cherkasy

THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION
INFRASTRUCTURE OF THE FOOD MARKET
IN THE CONTEXT OF INTERREGIONAL
COOPERATION

The article considers modern problems of development of information infrastructure of the food market. The expediency

of activization of inter-regional cooperation in the field of agriculture, due to the significant anti-crisis potential to optimize the structure of interregional trade. Determined that a key element of the productive inter-regional cooperation is the formation of a powerful information infrastructure. The main directions of development of information infrastructure of the food market in the field of interregional cooperation. Main tasks of the development of the information infrastructure of the food market, given the current problems, barriers and prospects.

Keywords: information infrastructure, food market, interregional cooperation, information-consulting maintenance, integrated information portal.